

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1 „	Egy hóra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körül panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petít sor egyszer . . . 6 k.	Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „	Nviltár sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A szobor-ügy története.

— Négy közlemény. —

Budapest, november 3.

II.

Senki se tudja jobban, mint Apponyi gróf, hogy Magyarország nem független, de nem is lehet. Ausztria, illetőleg a birodalom tulsó fele sem az, mert az sem lehet. Ausztria-Magyarország egy közös cég: „Ausztria et Comp.” — vagy „Magyarország et Comp.” — És miért közös cég? Mi szokott lenni a közös cégek természete? Az, hogy két ember, aki magát bizonyos vállalkozásra külön-külön gyengének érzi, össze áll, és a két erő együtt oly egész számot tesz ki, mint a milyent kitesz nagyon sok ember egyedül is, s akik közt most már ez a társult cég is köztük szerepel. Így társulva, meg van a kellő alap, kellő erő és az ezekkel járó tekintély és kellő hitel. Nevük ott figurál a tekintélyes cégek közt, nyereséges vállalatoknál társakat fogadtatnak, minden fontosabb kezdéshez hozzá szólhatnak, érdekeik szerepüket megvédhetik, szóval be vannak véve abba a körbe, mely az ügyek menetében döntő szerepet játszik.

Holott egy magukban nem lehettek volna még szatócok se, mert annyi körös-körül az egyéb rokonok által támogatott szatóc üzlet, hogy azok közt ők, egyes-egyedül nem prosperálhattak volna, holott most, mint nagykereskedői cégek ők dominálják a szatócokat.

Czirka ez a körülmény áll fen köztünk és Ausztria közt. Azért fogtunk össze, mert így nagy hatalmak vagyunk, a m u g y pedig kis hatalmak sem lehetnénk.

Az üzleten belül társak vagyunk és nem tehetünk egymás nélkül semmit; az üzleten kívül függetlenek. Az egymás privát dolgába nem avatkozhatunk, de amint egyszer a cég dolgaról van szó, ott már „Kein Bruder in Spiel,” egyik olyan függő, egyik olyan kötelezett, mint a másik.

Ennyiből áll az egész osztrák-magyar szövetkezés és közösügy, amit így a maga egyszerűségében igen könnyű megérteni, de a politika bábeli nyelvén annyira összezavartatik, hogy akik összezavarják, rendesen maguk sem értik; s hogy a függetlenségi párt fanatikusai, határozottan nincsenek vele tisztában, azt állásfoglalásuk, szereplésük bizonyítja. Hát ha ezek, a következményeket felfogni sem nem akarva, sem nem bírva, a cégből ki akarnak válni és a saját szakállukra akarnak működni, az egy rettenetesen téves, de őszinte és nyílt törekvés. Számtalan, de számtalan példa mutatta már, hogy ily időnek előtte szétvált üzletek tönkrementek, s hogy akik megszokták, megértették egymást, nagyban prosperáltak, boldogultak.

Am ha a függetlenségi pártnak megférhetetlen természete van, és setünni, se alkalmazkodni nem akar, az az ő dolga; de hogy egy Apponyi és egy Apponyi párt, aki és amely, ezekkel a politikai kérdésekkel teljesen tisztában van, amely párt nagyon jól tudja és ismeri „Ausztria-Magyarország” cégének egymásra utalt természetét és az összekötő kapocs szükségességét: hát hogy ez a cégtulajdonosok közötti perpatvart miként szíthatja, a függetlenségi pártot a perpatvarra hogyan ingerelheti; és — hogy az elkeseredést minél inkább fokozza — hogyan állhat az utóbbi mellé kiabálni, káromkodni, rágalmazni, az öklét rázni, fenyegetőzni még ő maga is? Erre bizony igen szomorú, de igen könnyű a felelet: A két perlekedő fél közt, ő akarna győztes lenni.

A legálnoabb viselkedés, melynél álnokabbat nem mutathat föl sem a politikai, sem a családi élet. Ez, a haszonlesésnek legrútabb szereplése: szítani a gyűlöletet és szítani a veszedelmet azon számításból: hogy aztán az eligazodni nem tudó felek közt, majd ő nyomhassa le a mérleget, ő huzhassa a czivakodás hasznát.

És ez a politikai szereplés annál rutabb, mert lelketlenséggel, kegyetlenséggel jár. Nagyon jól tudja azt Apponyi gróf, hogy Ausztria-Magyarország nagy hatalmi állását így nyélbe ütni, milyen óriási munka volt. Hogy az egymásra utalt két fél, három század óta egymás ellen izgattatva és ádáz harczokat víva, végre oly modus vivendire talált, mely az együttélés, működés, boldogulás, erősödés, gyarapodás lehetőségét biztos kilátásba helyezte, s amely remény a lefolyt 25 év alatt meglepően igazolta magát. Tudja Apponyi gróf, hogy ha ezek közt az oly nehezen kibékült felek közt, a kibékülést őszintének, a bizalmat teljesnek akarjuk: hát hogy itt mily igen nagy szükség van az egymást megértésre, békére, minden bizalmatlanság elhárítására, a szoros összetartásra és az egymás iránti jóakarattal teljes megszilárdítására.

Hogy mily bűn, mily hazaellenes, nemzetellenes vétek, az itt felhozottaknak ellene működni: plane személyes tekintetekből.

Hiszen egy tisztán látó észnek, mely ezen özműködés hasznát belátja, ha tisztán látásával igaz hazafiság is párosul, azon kell lennie minden erejével, hogy meghiusuljanak az obskurus agy szülte ellentörésvétek, hogy a kibékülés ezen momentális épületének betetőzését hozzájárulásának

teljes odaadásával lehetővé tegye. Azon kellene igyekeznie, hogy fölmerült apró hibák amennyire lehet, észrevétlenül elsimittassanak, félreértések kiegyenlítsenek, nagy zaj ne csináltassék semmiért: szóval óvnia a békét, a kibékülést, mint a gondos ápoló, még a legkisebb szellőtől is. Ez lenne az igazi hazafiság, ez lenne egy „nemzeti párt” derék, becsületes feladata. De ezt a címet rutönzésre, haszonlesésre használni föl?! Szégyelje magát Apponyi gróf!

Egy-egy kis hibát, egy-egy kis félreértést a szélsőbali lapok észre se vesznek. Nem az Apponyi sajtója kezdi-e rázni a vészcsengetőt; nem az hallatja-e mindjárt a halálmadár visitó hangját? Nem az ő éktelen sivalkodása hasogatja-e föl a csendes légáramot?

És ezen az uton akar ő miniszterelnök lenni! Amit őszinteséggel, becsületes politikával, hazafissággal párosult őszinte loyaltással elérhetett volna már régen: hát azt el akarja érni ravaszssággal, álnok politikával, piaczi áru gyanánt közszemlére hurczolt festett hazafissággal és hazug loyaltással . . .

Nagyszerű szónoki erejével, ha az őszinte kebelnek lenne szolgálatában, mint igaz hű fia nemzetének, soha ki nem alvó csillaggá válnék annak egén, de így? . . . Az örök viszály tűzének szításával; a csatakürt örökös harsogtatásával; a szélsőbali szerencsétlen felfogás pártolásával és a két fél közötti gyűlölet sebének örökös marásával, tépésével: **A t o k e h a z á n é s n e m e g y é b !**

Tehetsége a rossz szellem adománya, mely a nemzet génuszával áll örökös küzdelemben! . . .

Belföld.

Minisztertanács.

Minisztertanács volt, mint értesülünk, tegnap délután a kormányelnökségi palotában. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a minisztertanácsban a kormányelnök előterjesztést tett bécsi utjáról s a kabinet tagjai megbeszélték azon nyilatkozattartalmát, melyet az egyházpolitikai kérdésekről a miniszterelnök legközelebb a kormány nevében tenni fog.

Zsombolyán.

Zsombolyáról sürgönyzik hogy Reiszig államtitkár a hó negyedikén, tehát ma érkezik oda s reggel tíz órakor tartja programbeszédét. Vele érkezik Hieronymi Károly is, hogy kerületéből, melyet 17 évig képviselt elbucsuzzék.

Irányi a ravatalon.

— November 3. —

A függetlenségi párt vezér nélkül áll. A fekete zászló pártkörén elnökének halálát hirdeti, a ki mint az „Aradi közlőny” táviratban

hozta a fővárostól távol, Nyiregyházán örökre behunyta szeméit.

A haláleset fővárosszerte nagy részvétet keltett, a pártot pedig, melynek élén haladt, mély gyászba ejtette.

A puritán jellemű, ideális gondolkodású és teljes lelkéből liberális hazafi eltűnését a közélet teréről mindenki sajnálattal látja, mert ebben az önző, kapaszzkodó és tülreális korban jól esik megpihenni a szemnek az I r á n y i é h o z hasonló nemes alakokon és a mostani reakzionárius és felekezeti kavargásokban jól esett tudni, hogy minden párton vannak férfiak, akik rendületlenül ragaszkodnak a liberális eszmékhez.

A mi pedig a függetlenségi pártot illeti, bizonyára annak a vesztesége legnagyobb, mert Irányival kialszik népszerűsége fényéből sok sugár, melyeket az ő nemes egyéni tulajdonságai és tiszta szabadelvűsége árasztottak rá.

A nemzeti ébredés, a szabadságharc egyik kiváló alakja, az emigráció önfeláldozó munkása, az újabb aera politikai és társadalmi mozgalmainak faktóra s mindig tiszta szívű hazafi volt a boldogult. Megérdemli hogy mindenki részvéte kísérje a sirba.

I r á n y i Dániel 1822-ben, Toporcon, Szepesmegyében született. Tanulmányait Eperjesen, Késmárkon és Rozsnyón végezte; 1844-ben lett ügyvéd a fővárosban s ez időtől kezdve vitt a politikai életben szerepet. 1848-ban titkár lett a Deák miniszteriumában s ugyanakkor a pesti Lipótváros képviselője. A képviselői alapon összeült első magyar törvényhozásnak, mint a legfiatalabbak egyike, korjegyzője, utóbb választott jegyzője lett s ő volt az, aki Debreczenben 1849. április 14-én a függetlenségi nyilatkozatot a képviselőház jegyzőkönyvébe bevezette. A szabadságharc alatt mint kormánybiztos is buzgó tevékenységet fejtett ki s ez idő alatt ugy törvényhozói, mint kormánybiztosi működéseért a győztes hatalom kötélt általi halálra ítélte, melyet öt hónapi bűdökölés után külföldre meneküléssel sikerült kikerülnie. Párisban a gróf Teleki László elnöke alatt működő nemzeti bizottságnak titkára lett s nyelvtanításból és irodalmi munkásságából tartá fön magát. Ekkor írta meg francia nyelven a magyar szabadságharc történetét. 1869-ben Olaszországba ment, szintén mint az emigráció kormányának titkára. 1866-ban pedig Florencében és Berlinben teljesített missziót Magyarországra felszabadítása érdekében.

A béke megkötése után vissza ment Párisba s 1868-ig ott maradt. Ekkor azonban Pécs városa képviselőjévé választván, haza jött s elfoglalta ülését a házban, melynek azóta tagja volt. A függetlenségi és 48-as pártban, mióta ő az elnöke, megszűntek azok a belső villongások, melyek e pártban koráb-

ban oly sokat ártottak s vezetése alatt e párt számban, ha lassan is, de folyvást gyarapodott. Mint szónok is, a 48-as iskola híve, s felszólalásait formai gondos kidolgozás mellett logika s bizonyos lendület jellemzi.

A szabadelvű pártkör az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt alelnökéhez részvétiratot intézte:

Nagyságos alelnök ur! Az önzetlen, tiszta jellemű, hazáját oly mélyen és igazán szerető férfinak halálhírével velünk tudatos soraira válassza, nagyságod előtt az orsz. szabadelvű párt meleg részvétét fejezem ki a nagy veszteség felett, mely I r á n y i Dániel halálával hazánkat érte.

Egyszersmind tudomására hozom nagyságodnak, hogy a szabadelvű párt mai értekezletében elhatározta, hogy az elhunyt ravatalára a párt részéről egy koszoru tetsessék.

Fogadja nagyságod kiváló tiszteletem nyilváníását.

Budapest, 1892. nov. 2.

Podmaniczky Frigyes,
pártelnök.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt a következő gyászjelentést adta ki:

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt mély hazafiai fájdalommal tudatja, hogy I r á n y i Dániel, a törvényhozás tagja, a békési kerület országgyűlési képviselője, az 1848-49-iki nemzetgyűlésnek és nemzeti kormányának tagja és biztosa, 1849-ben Buda és Pesti városok kormánybiztosa, a „Függetlenségi és 48-as párt”-nak tagja, elnöke és vezére 1892. évi nov. hó 2-án 71 éves korában Nyiregyházán meghalt.

Tizenhét évét bujdosásban, félszázadot a haza szolgálatában, egész életét becsülésben töltötte el.

Hamvait Budapesten 1892-ik évi november hó 5-én délután fél három órakor helyezték el Budapest fővárosa kerepesi-uti temetőjében.

Hamvait az anyaföld, érdem és minden hűhonnásziv, emlékeztet az örökkévalóság űrára.

Kelt Budapesten, 1892-ik évi november hó 2-án. Az országos függetlenségi és 48-as párt közgyűlésén.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 759,3 mm., délután 2 órakor 758,3 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 12,0, délután 2 órakor C° + 18,9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2, délután 2 órakor DK. 2. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 4. —

Változó felhőzet.
Enyhe.
Helyenként csapadék.

TÁRCA.

— November 4. —

Béla király névtelen jegyzője.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcája. —

A magyar tudományos akadémia midőn legrégibb krónikáit kiadta, igazán hazafias feladatot teljesített. A névtelen jegyző krónikájának a XIII. század végéről származó másolata a béni cs. és kir. udvari könyvtárban őriztetik, most az akadémia buzgóságából hű másolatát kaptuk az eredetinek teljesen megfelelő alakban. Minden igaz magyar szív feldobog mikor a krónikát XIII-ik századból származó alakjában színről színre láthatjuk; most lett csak igazán nemzeti közkinccs, annál inkább, mert a külföld igrékeztet e munkát minden értéktől megfosztani. A hatvanas években Rössler troppai tanár támadta meg legmerészebben, s felszólalása nem is maradt nyom nélkül; a magyar tudósok közül különösen osztozott nézetében a kiváló kritikai tehetségű Salamon Ferencz és Hunfalvi Pál e kiváló nyelvész. Annál számosabban akadnak azonban védői Cornides-től kezdve Pauler Gyuláig a magyar tudósok között. Különösen jellemző Pauler Gyula véleménye, melyet min-

denki bátran aláírhat, ha Anonymost olvasta; e vélemény következő: „Munkája mutatja, hogy valódi írói tehetség volt, ki ügyesen csoportosít, szépen tud elbeszélni s éles kritikával vizsgálja a hegedűsök csacsogását. Mily józansággal, mily művészettel bánt az Atilia mondával.” Mai nap már teljesen értékes műnek tartjuk Anonymus művét s mint történeti forrást kellő kritikával használva ép oly jól értékesíthetjük, mint a középkori írók legtöbbjét, Természetes, hogy történet-író egyedüli forrással nem használja, a mint nem is használhatja annál inkább, miután a levéltári kutatások alapján a történetírás igen értékes történeti forrásokra akadt.

Az akadémia célja e mű kiadásával az volt hogy Anonymost a nemzet közkinccsév, laikus és szakembernek egyaránt hozzáférhetővé tegye; azért az eredeti igazán diszes reproductiója mellett modern alakban összeállított szöveget is adott, mely Fejérfataky László gondos munkájának eredménye; második mellékletként adta Szabó Károly jeles fordítását némi eltérésekkel. Nevezetesen a jegyzeteket, melyek a laikusnak kevésbé érdeklő elhagyta; Szabó Károly egyik másik hozzászólását is elhagyta, némely helyen nem előnyére az új kiadásnak; ezen kívül igen he-

„ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
Házhoz hordva:	szótküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.	Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának küldendők, ugyszinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”.

H I R E K.

November 4. Péntek. Róm. kath. naptár: Bor. Károly. — Protestáns naptár: Károly. — Görög-keleti naptár (október 23.): Jakab. — A nap kél 6 óra 51 perczkor, nyugszik 4 óra 36 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

November 4. Tartalékos tisztek ellenőrzési szemléje a várbán.

November 5. A polgári takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délután 4 órakor.

November 6. Az aradi korecsolyázó-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

November 6. Löverseny Aradon.

November 6. Az aradi honvédegylet közgyűlése.

November 9. Városi közgyűlés d. u. 4 órakor.

November 19. Csiky-ünnapély a városház disztermében.

Csiky-ünnapély.

Több ízben jeleztük, hogy Csiky Gergely, megyénk nagy fia, ez elhunyt kiváló színműíró s Aradváros diszpolgára emlékére a Kölcsey Egyesület november hó 19-én, mint a boldogult halála első évforduló napján nagyszabásu ünnepélyt rendez.

A program megállapítására kiküldött bizottság P a r e c z István tanácsnok elnöke alatt elkészítette a végleges műsort, melyet tegnap délután 6 órakor elfogadott a nagy bizottság is.

Igy tehát módunkban áll ismertetni a végleges programot, mely a következő:

1. F o h á s z. Szövegét írta Decsy Géza, zenéjét André A. Eneki a Kölcsey Dalkör.

2. M e g n y i t ó - b e s z é d. Tartja: P a r e c z István városi tanácsnok.

3. C s i k y e m l é k e z e t e. Alkalmi óda. Írta: P e k r y Károly bölcsész. Szavalja: S o m l ó Sándor, szintársulatunk tagja.

4. E m l é k b e s z é d, tartja S o m o g y i Gyula kereskedelmi akadémiai tanár.

5. B u c s u, Zimaytól, éneki a Kölcsey Dalkör.

Az ünnepély a városháza disztermében

lyesen a tulajdonnevek írásánál meghagyta Anonymus orthografiáját, a mivel a fordítás ódságában alakilag is nagyon sok nyert; e helyett csillag alatt adja a helyes kiejtést.

Ezek után mondjunk valamit magáról Anonymusról, Béla király jegyzőjének személyéről. A királyi jegyzők rendesen főpapok voltak, Anonymusunk is ilyen lehetett, csak hogy művének címtáblája nem jutott el hozzánk, bevezetésében pedig erre hivatkozik, mikor sorait így kezdi: „Megnevezett mester Magyarország néhai jó emlékeztető nagydicső királyának Bélának jegyzője.” Az azonban kétségtelen, hogy, magyar volt s nem idegen. Különben is az Árpádházból származó királyok nem engedték, hogy idegen, vagy jobbagy eredetű ember főpapi méltóságra jusson, s e jogukat még Dalmátországban is megőrizték. Ha Anonymus magyarországi nem-kétségünk volna, megnyugtatónak etymológiai melyek nyelvészeti szempontból talán nem helyeselhettek, de mint nyelvkincs becsek: így Munkács nevét m u n k á s t ó l, Szerencs-et s z e r e l e m t ó l, Almost á l o m t ó l, származtatja. Magyar helyneveit is oly pontos orthografiával írja, hogy látszik a szerző magyarsága, természetesen tekintetbe véve az akkori orthographiát, s e mellett a hely-

tartatik meg, a fent említett napon, d. u. fél 5 órakor, belépti-díj nélkül.

A közönség körében meleg érdeklődés nyilvánul már most a kegyeletos ünnepély iránt s így biztosra vehető, hogy azon Arad egész előkelő társadalmá adózni fog az elhunyt jeles emlékének.

— **A hivatalos lapból.** Legfelső rendeletre: néhai Olga württembergi özvegy királyné Ö. Fel-ségeért az udvari gyász f. évi november hó 3-ától kezdve tíz napon keresztül felváltás nélkül bezárólag november hó 12-éig viselendő.

— **Két koleragyanus eset.** Az a két koleragyanus gájiember, a kiket kedden szállítottak be az aradi barakkorházba, ma már teljesen jól érzi magát. Mint a közönség megnyugtására közölhetjük, azóta gyanus eset nem fordult elő s e két beteg baját is csak a rendetlen életmód természetes következményének kell tekinteni. A betegeket néhány nap múlva kibocsájtják a barakból.

— **Főispáni beiktatás.** Csabáról sürgönyzik nekünk: Tallián Béla tartotta bevonulását székhelyére, Gyulára. A megye minden állomásán szívélyes ovációban részesült. Disz-küldöttségek zászlókkal s üdvözlésekkel fogadták. A főispán kíséretében jött Somogy-és Csongrád megye küldöttsége. A beiktatást Tedeum előzte meg: beiktatás után bankett volt. Tallián rokonszenves, férfias szép arczával, barátságos lelkületével egy csapásra megnyerte a megye közönségét.

— **Az aradi országos vásár** ma nyílik meg s tart hétfőig. Daczára annak, hogy szokatlannul jó, csaknem tavaszi idő kedvez a vásárnak, mégis aggódnak kereskedőink és iparosaink, hogy az nem lesz oly mozgalmas, minők az őszi vásárok rendszerint lenni szok. Ennek oka a mai kolerás-világban keresendő, a mi nemcsak sok vásárost tart vissza, hanem egyes árucikkeket is. Már napok óta jönnek a megye minden részéről a vásáros kocsik s tarkítják idegen elemek az utca népét. A belső vásár bódékkal van tele. Az állatvásár szintén népesnek ígérkezik s eleve konstatálhatjuk, hogy itt élénk keresletre lesz kilátás.

— **Nepesedés.** Aradváros területén a múlt hét folyamán született 8 fi, 16 nő összesen 24, meghalt 13 fi, 10 nő összesen 23. A születési aránya 27.6, a halálozásoké pedig 29.1 pro mille. A halálozásoknál 4 esetben difteritisz volt a halál oka.

— **Ismét a difteritisz.** Sajnosan tapasztaljuk, hogy újból és ijedősen rémítget Aradon a difteritisz. De nemcsak Aradon van ez így, hanem a környék s az alföld csaknem minden városában, honnét egyre szomorubb hírek érkeznek a borzasztó járvány pusztításai-

nevek nem is légből kapottak, hanem legnagyobb részben ma is léteznek, ilyenek: Zeguhalom (Szeghalom), Zenuholm (Szihalom), Ustoros (Ostoros). Ez utóbbi palócok kiejtését is igazolja, mert Heves s Pest egy részében ma is ustort s nem ostort mondanak.

Idegen írókat leginkább egy ország földrajza után lehet fölismerni, rendesen sokat vétenek a földrajz logikája ellen. Béla király jegyzője ment ettől a hibától, sőt épen olyan ember, kinek alkalmá volt az ország földrajzával megismerkedni. Az Árpádházából származott királyok az ország minden részében gyakran megfordultak; mint tudjuk II. Endre is a Beregi erdőben erősítette meg 1231-ben az aranybulla, tehát oly lángeszű jegyző mint a névtelen, teljesen pontos földrajzi adatokat szerezhettek és szerzett is magának. Innen van, hogy különösen a Bodrog és Zagyva között gazdag földrajzi anyagot közöl, mi, a mint már Ipolyi Arnold püspök is megjegyezte arra vall, hogy a Jászságból vagy Heves megyéből származott; tehát tözsgyökeres magyar pap, ki talán a görög műveltségű magyar király III. Béla oldala mellett működött s bár neve homályban van előttünk, műve örök fényt vet személyére.

Laukó Albert.

ról. Aradon tegnap és tegnapelőtt nyolc zui difteritisz-betegét jelentettek be a tisztí fő-orvosi hivatalban.

— **Katonai előléptetés.** A király A b r a h á m Béla hadapródtszthelyettesét a 33-ik gyalogezredben hadnagygyá léptette elő.

— **Kinevezés és áthelyezés.** A m. kir. igaz-ságügyminiszter T ö r ö k Dénes aradi ügy-védi irnokot, az a r a d i kir. járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki, G y ö r f f y Ar-nold gölniczbányai kir. járásbírósi végre-hajtót, pedig az a r a d i járásbíróshoz helyezte át.

— **Tartalékos tisztek főszemléje.** Az aradi várban ma délelőtt 9 órakor tartatik meg a hadkiegészítő parancsnokság előtt a tartalékos tisztek fő ellenőrzési szemléje, a mit ismer-tebb nevén H a u p t - R a p p o r t - n a k hívnak.

— **Holdfogyatkozás.** November hó 4-én, nálunk is egész teljében látható holdfogyatkozás lesz. Akkor lesz földünkhez a hold legközelebb és teljes fogyatkozása érdekes színváltások között fog végbemenni. Körülbelül délután fél 4 óra tájt kezdődik a holdfogyatkozás és el fog tartani közel esti fél hét óráig, tehát az érdekes égi tüne-ményt a korai elcsúszás folytán, ha csak tiszta időnk lesz, egész pompájában láthatjuk majd.

— **Öngyilkos különöz.** Az Ö-Kigyós major-beli temető kapuján lógva találtak hétfőn reggel a majorbeli emberek egy ismeretlen egyént s az esetről azonnal jelentést tettek az előjáróságnál. Az öngyilkos ruhájában találtak egy végrendeletet, melyben egy-egy forintot testát a kántornak és a sirásónak továbbá egy levelet Wenkheim Frigyesné grófnőnek cí-mezve, s abban arra kéri a grófnőt, „ne engedje holttestét szétarabolgatni.” Az öngyil-kos személyazonosságára egy szintén nála ta-lált E l e k r e küldött levélről szóló feladó-vevény fogja vezetni a hatóságot. A különös öngyilkos tetemet a csabai kórházba szállították, hol a boncoláskor az orvosok konstátál-ták hogy agyveleje a koponya csontjához volt növe. Nem valószínű, hogy az öngyilkos-ságot vallási örvöngésben hajtotta végre. Az esetről a következőket beszéltek; Múlt vasár-nap délelőtt egy fuvarost Kétegyháza felől jövet egy ember szökött meg, hogy vinné őt, a koporsót, meg a fejét a Kigyósmajori teme-tőbe. A fuvaros teljesítette kérését s elszáli-totta a nevezett helyre. Itt a 60-70 év körüli ember nem messze a temető kapujától felnyit-totta a koporsót, levette a ruháját, s oly ruhában a melyben a halottat öltöztetik, lefeküdt a koporsóba, de előbb oda helyezte a koporsó mellé a keresztet, melyre pri-mitív módon rá van vésve; „Itt nyugszik egy istenben boldogult szerencsétlen vándor.” A koporsóban elhelyezkedve, az idegen felvágni akarta ereit, hogy majd elvérzés által mulik ki az árnyékvilágból, azonban ezt a proce-sust nagyon lassúnak találhatta, mert felkelt a koporsóból s leoldotta a kapuhoz kötött kö-telet, odahúzta a kapufához a koporsót s fel-kötötte magát a kapufára.

— **„Egészség.”** Ilyen felirású hivatalos bár-czát kap most mindenki, ha ebben a kolerás időben utazni kénytelen. A vasuti állomáso-kon minden ember kalapján hordja egészségi állapotának e hivatalos bizonyítványát s mond-hatjuk, hogy e bár-czák udvariasak. A meny-nyiben nem egy beteg emberre nézvést kel-lemes meglepetés, ha ilyen okirattal látják el. Az utazó közönség mostanság valóságos ka-landokon kénytelen keresztül menni. Különö-sen a vidéki városokban érdekesek a kolera elleni óvintézkedések. A kimenetnél a város népességéhez képest —egy, öt, tíz, sőt husz karbalt fecskendező fogadja az utasokat s a jó parasztlányok a husvéti locsolók kedélyes malicziájával puskáznak az érkezők arczába. A nők sikoltoznak, a férfiak morognak; vala-melyik alföldi állomáson egy mord katonat-ist tréfára vevén a dolgot, dühbe jött és sorba pofozta a dezinfektöröket. Maga a de-zinficiáló műtét a következőképp foly le: A kimenetnél az érkező utasok a fecskendezők sorfala közt kénytelenek keresztül menni, fel-tűnő helyen viselt „Egészség” feliratu bár-czáikkal. Mikor az utasok beérkeznek a pá-lyaudvarba, az orvos háromszor tapsol, vagy „Rajta” kiáltással ad jelt embereinek s erre azok két oldalról rápuskálnak az érkezőkre, elpusztítva minden bacillust a füstölő kar-bol-párban.

— **A gőzgépközlelők és kazánfűtők** aradi vizsgáló bizottságánál a f. é. november havi

vizsgálatok 17-én fognak megtartatni. Jelent-kezni lehet 16-án déli 12 óráig az aradmegyei állam építészeti hivatalnál.

— **Névmagyarosítás.** K o h n Izidor mácsai illetőségű nagybányai lakos vezetéknévének „Kádár”-ra kért átváltoztatása belügyminisz-teri rendelettel megengedtetett.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bold. S z é k e l y Albert dr. ravatalára leteendő koszorúk helyett az izr. árvaház javára adományozni sziveskdték: Seidner Bernát ur és neje 25 frtot, Singer Gyula ur és neje 15 frtot, Schönvald Samu ur és neje 10 frtot, mely nagylelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki Bing Vilmos hitk. elnök.

— **Üresedésben levő aljegyzői állás.** A l i p p a i kir. járásbírósnál üresedésbe jött egy aljegyzői állás. Pályázati kérvények 14 nap alatt nyújtandók be.

— **Uj katonai köpenyek.** A közös hadügy-miniszterium a hadseregnél használatos, szürke posztóból készült s vászonnal bélelt köpenyek helyett alkalmasabb színű s jobb belésű köpe-nyeket akar használatba hozni. Egyes csapat-testeknél már ki is osztottak ötféle új mintát, a melyek különösen a színárnyalatokban külön-böznök egymástól. A belés az új köpenyeknél posztóból való fel és legombolható lesz, úgy hogy télen nyáron megfeleljen a kívánal-maknak.

— **A szarvasi őszi vásár,** mely a kolera elleni védekezés miatt rendes idejéről eltilta-tott, mint pótvásár. november 6-án lesz meg-tartva.

— **Pályázatok.** A pécsi kir. körjegyzői kama-ránál, kaposvári kir. körjegyzői állásra 3 hét alatt, a pólai tengerészeti arzenálnál öt 3-ad oszt. tengerész-szolgái állásra, november 30-ig, a gal-góczi kir. járásbírósnál albirói állásra, négy hét alatt, a brassói kir. törvényszéknél joggyakornoki állásra, 15 nap alatt, a budapesti büntető kir. já-rásbírósnál albirói állásra november hó 14-ig, az algyógyi kir. járásbírósnál aljegyzői állásra, 4 hét alatt, a győri kir. törvényszéknél irnoki ál-lásra, 4 hét alatt.

H y m e n.

Jantyk József békési földbirtokos és egye-temi tanársegéd múlt hó 29-én tartotta meg eljegyzését özv. B e l e n t a Józsefné ottani földbirtokosnő, leányával bájos Nelli kisasszony-nal.

Gyászrovat.

Rostkowitz Péterné, szül. heegenbarth Ha-d a s s y Róza, államvasuti tisztviselő neje hosszas szenvedés után meghalt. Temetése ma délután lesz.

Egyletek, Társulatok.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Az aradi önkéntes tűzoltókar alapszabályait a belügy-miniszter jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Meghívó közgyűlésre.** Az 1848-49-iki honvédek aradi egyletének tagjai 1892 n o v e m b e r 6 á n v a s á r n a p délutáni 3 órakor a városháza földszinti termében tartandó közgyű-lésre tisztelettel meghívotnak. Kelt a honvéd egy-letnek 1892 október 28-án tartott választmányi ülése meghagyásából. Az e l n ö k s é g. Tárgyso-rozat. 1. A választmányilag kiküldött számviza-gáló bizottság jelentése. 2. Az egylet tisztviselői karának és választmányának 3 évre történő meg-választása. 3. Egyéb előterjesztések feletti hatá-rozat hozatal.

Színház.

A színház műsora:

November 4. (Péntek) Bolondokháza, bohózat.
November 5. (Szombat) Boissy-i boszorkány, operette.

November 6. (Vasárnap) Délután A két dróto-s-tót, népszimű; este A kis molnárné, operette.

A Pont-Biquet család.

— November 3. —

Premier-est volt a tegnapi. Bissonnak, a „Válás után” s más jelesen megírt vigjáték szellemes szerzőjének új művét, a „P o n t - B i q u e t c s a l á d”-ot adták.

A megjelent intelligens közönség jókat kacagott a minden részében ügyes vigjáték, néhol talán tulpikáns ötletei felett. A műben a helyzetkomikumra van a főszűly fektetve, mi azonban nem zárja ki a számtalan szójá-tékot, melyek szikrázó humorral megírt — hogy ne mondjuk — szemtelenségek, talán azért, hogy próbára tétessék vele az előadó

színész ügyessége. A dolog látszata az, mert, ha a színész diszkrétül mondja el, az esetben elveszti életét, ha pedig túlnyomatékosan, akkor az, a mi a közepetön maradvá, mint szellemes mondás hangzanék s nevető idegeinkre izgatólag hatna — durvaságnak tűnik fel. No de a mi színészeinknek van intelligenciájuk, s izléses rendezőjük, ki a kellő mederben tartotta a darab lefolyását, s ki összevágó, jól betanult előadással lépett a közönség elé. Megpróbáljuk halvány képét adni a fordulatokban, ötletekben egyaránt gazdag vigjátéknak, mely valószínűleg műsor-darabja lesz az ideai szezonnak.

Az első felvonás Pont-Biquetnél játszik hol a későbbi cselekményekre vonatkozólag beszélgetnek. La Reinette (Somló). Dumesnilné (Márkus I.) Godardné (Kézdí), s Pont-Biquet, vizsgálóbíró (Sz. Németh), és még néhányan. A cselekvény voltaképeni kezdete az, hogy La Reynette, a szenvedélyes frenologus, a jelenlevők előtt megvizsgálja apósa koponyáját, s azt találja, hogy az öreg szereti a nőket, miért az após később szemrehányásokat tesz. Majd La Reynette elmondja Jacquesnek (Bónis) Pont Biquet leendő vejének, hogy egyizben megvizsgálta már Pont-Biquetné koponyáját is, s azon a szerelmi kalandok dudorodását találta meg. Ő tehát próbára teszi a tudományát. Elváltoztatott írással írt a saját anyósának leveleket, melyben szerelmét esdi „Róbert”. S csakugyan czélt ért; mert Pont-Biquetné válaszolt is, sőt azt ígérte, hogy este 10 órakor az ablaknál lesz, s virágot dob neki. E diskurzus közben jó Pont-Biquetné. La Reynette és Jacques hirtelen asztalhoz ülnek s kártyázni kezdenek de azért természetesen szemmel tartják Pont-Biquetné, ki csakugyan az ablakhoz megy, ledob egy virágot, és csókot hint az ő valódinak hitt Róbertjének. E közben Jacquesnek levele érkezik a régi kedvesétől, miss Carmentől ki tenyegetőleg ír neki jövendő házasságáról. Jacques ugyanis jegyese Pont-Biquet leányának, Gabriellának (Tárnoki Gizzi). Carmen azt írja neki, hogy okvetlenül elvárja egyik jelzett szállodában, Jacques kétségbeesetten tárgyal a dolog felől La Reynettel, ki hosszas rábeszélés után magára vállalja az ügy elintézését annyival is inkább mivel ugyanabban a hotelben lakik egy barátja, hol Carmen szállva van. Alig távozik, jön a „halművész” Dagobert (Sziklay Kornél) s eladja, hogy ő Carmennak a férje, s hogy őt az megcsalta; sürgönyt kapott, hogy a felesége itt van, s Pont-Biquetnél kér tanácsot arra nézve, hogy mit tegyen a hűtlen nővel, kit tetten akar érni a szeretőjével, ő, a ki 5 és fél percig képes viz alatt maradni. Ezenközben megjön Toupance (Szepesi), ki az ablak alatt sétálván, megtalálta a Pont-Biquetné által ledobott rózsát, s azt hiszi, hogy a nő beléje szerelmes. Ily módon indul meg a cselekvés, mely kacagtató bonyodalommá nővi ki magát a második felvonásban, mely egy nappal későbbben játszik.

Jacques izgatottan várja a Carmentől jövő La Reynettet, kit anyósa is keres. Gabriella azt állítja, hogy neje Matild (Árany Bella) elé ment a vasúthoz; de a dolog valótlanága kitudódik Matild megérkezéével. Ekkor jön La Reynette, ki eladja, hogy biz ő házon kívül aludt a fogadóban egy ügyész barátjánál, mi által Gabriella és Jacques állításával ellenkezésbe jön. Majd elmondja, hogy mily jól intézte el Jacques ügyét. De alig végzi beszédét, midőn jön a hotel pinczére, hol az éjt töltötte, s La Reynettenek minden dolgát elbeszéli, ki alig bírja kibeszélni magát, ráfogván a dolgot Bouzu, parasztra (Nyilas), ki éppen történetesen ama hotelben volt szállva, melyben ő. Tetőzi a bonyodalmat Bouza megjelenése, kit elhalmoznak kedvességgel, mivel sajnálják annak ártatlan lezárását. Majd az ügy elintézése Pont Biquet elutazása folytán La Reynettere bízatik, ki azt sikeresen véli megoldani, habár a Carmen által írt levél Pont-Biquetné kezébe kerül, kit hallgatásra csak a kérdéses Róbert nevének említésével bírnak. A harmadik felvonás a tszéknél játszik. Itt már az események gyorsan haladnak végkifejlődés felé. La Reynete hosszas küzdés után felmentő ítéletet hoz a Carmen-féle ügyben, s anyósától a Róbert-féle levelek kapcsán engedményeket csikar ki, s annak beleegyezését kiereszkolja Jacques és Gabriella házasságához. Matild és La Reynette kibékülnek, Pont-Biquetné pedig teljesen kiábrándul az ő Róbertjéből. A legjobban jár

azonban Pont-Biquet ur, ki Carmennél tett látogatást, s ennek folytán nagyon „süket lett.” Ezzel végződik az érdekes darab, melynek egyedüli hibája az — ha ugyan ezt hibának lehet nevezni — hogy a bonyodalma tulságosan is nagy, s a néző, bármennyire figyeljen is, nehezen találja meg a vezető fonalat. Az előadást feltétlen dicséret illeti, mert eltekintve az első felvonás egy-két kisebb hibájától, teljesen összevágó volt. A szereplők közül ki kell emelnünk első sorban Nyilasyt (Bouzu), ki úgy maszkjával, mint hanglejtésével hangos kacajra fakasztotta a közönséget. A második felvonásban nyit színben megtapsolták. Somló (La Reynette) mint mindig úgy ez alkalommal is jó volt. Czirik Rózsa (Pont-Biquetné) egészben véve jó alakítást nyújtott, bár néha-néha kissé túlozott. Pompás alak volt Sz. Németh (Pont Biquet), ki nyugodt komikumával, nem egyszer nevetette meg a házat. Emelték az összejáratott ügyes alakításokkal Bónis (Jacques), Sziklay (Dagobert), Szepesi (Toupance). Kis szerepeikben jók voltak Tárnoki Gizzi (Gabriella) Árany Bella (Matild). A ház egészen megtelt. (Hr.)

— Operaelőadás Aradon. Merész vállalkozással akarja bebizonyítani életrevalóságát a Kölcsey Dalkör, melynek Buja Sándor elnöke alatt kiküldött bizottsága egy 4 felvonásos operának, a Troadour-nak előadását készíti elő. A bizottság ülésén, melyre Barina Izsó karnagy és Sz. Németh József is meghívtak, megállapított, hogy minő intézkedések válnak szükségessé. A kiküldött bizottság ez irányban közelebb javaslatot terjeszt a Kölcsey Dalkör választmánya elé.

— Színházi hírek. Ma pénteken „A boldok háza”, kitűnő vigjáték kerül színre itt harmadszor. Holnap szombaton „A boissy boszorkány” remek zenéjű operette adatik. Vasárnap két előadás leendő, színre kerül délután fél árákkal „A két drótos tót” népszimű, este 7 órakor rendes árákkal „A kis molnárné” operette.

— Még két pályázó. Az aradi színházért Halmai Imre, az ismert színész is pályázik, ki tegnapi városunkba érkezett. Allítólag Mosonyi Károly szintén be szándékozik nyújtani pályázatát.

Törvéyszék.

— A bot. Szűcs Petru gyarmatai lakos borközi állapotban szóváltásba keveredett Butov Juonnal, a kit egy bottal nézetlérések kiegyenlítése céljából alaposan föbe is kólintott. Tegnapi végtárgyalta ezt az ügyet az aradi törvéyszék s Butov Juont súlyos testi sértés büntetéseért 1 évi börtönré ítélte.

VEGYESEK.

— Öngyilkos sportsman. Nagy feltűnést kelt Berliuben, egy Reichenheim Artur nevű ismert sportsman öngyilkossága. Reichenheim a berlini sport- és játszókörök legismertebb alakjai közé tartozott. Óriási összegeket pazarolt el asszonyokra, kártyára és lovakra. Az öngyilkost, ki családos ember volt, végzetes tettére az vitte, hogy Párisban a napokban egy egész vagyont veszített kártyán. E csapás után teljesen raménytelennek látta az életet s most egy potsdami szállodában agyonlőtte magát.

— Örültek rémtettei. Kildare írországi grófság Ballinadrina nevű városkájában, tegnap előtt egy rendőr örültségi rohamban megölte hivatalbeli főnökét, ennek a feleségét és három gyermekét. Párisban egy Adrien nevű örült építési vállalkozó, megszökve rokonaitól, a kik gondozták, tegnap előtt éjjel becsöngetett Dalemon színésznek lakásába s mikor a házmester meg akarta a csöngetésben akadályozni, stílétes botjával agyonszúrta.

— Nagy tüzek Amerikában. A múlt hó 29-én kitört tűzvész roppant anyagi kárt okozott, mely többre megy öt millió dollárnál. Főként kereskedelmi házak pusztultak el. Három millió érték biztosítva volt. Az ohídi Clevelandban pedig a város legjobb színháza égett le. A kár meghaladja a kétszázötvenezer

dollárt, a mi azonban biztosítva volt. — Pittsburg közelében egy egész falu égett le az említett napon. Itt a kár nem rug többre huszonötezer dollárnál.

— Szétdarabolt holttest. Párisban a Botzarit-utcában rémes büntettnék jöttek nyomára. Az utca egyik telekén épülőfélben lévő ház van, melyet palánk vesz körül. A palánk mögött egy fiatal nő szétdarabolt holttestét találták. A test több darabra van vágva, csupán a feje hiányzik, a mi a személyazonosság megállapítását lehetetlenné teszi. A testrészeket gondosan lefényképezték s azonnal megindították a legszélesebb körű nyomozást a büntettes kiderítésére. A nyomozás eddig nem vezetett eredményre, dacára annak hogy a rendőrségnek van alapja, melyből kiindulhat a tettes keresésében. A holttest ugyanis oly szakértelemmel van szétdarabolva, hogy a büntetett alig követhette el más, mint oly ember, a ki a boncztanban jástas.

— Gazdátlan léghajó. Der franciaországi község határában, egy erdőben október 29-én egy gazdátlan léghajóra akadtak. A léghajó csolnakjában, melyben vérnyomokat lehetett észrevenni, egy katonatiszti sapkát, légmérőt, szélrózsát s néhány beírt papírosdarabot találtak, melyekről az eső már lemosta az írást.

— Azt hiszik, hogy a léghajósok kibuktak a csolnakból és szörnyet haltak. Eddig még nem akadtak a szerencsétlen emberek nyomára.

— Vasuti katasztrófa. Az expesszvonal, mely tegnap előtt este tíz órakor indult el Edinburgból, Thirsktől három mértföldnyire összeütközött egy tehervonattal. Több kocsi meggyuladt és teljesen elpusztult. Részletesebb hír még nem érkezett, de attól tartanak, hogy emberélet pusztult el a szerencsétlenség következtében. Később érkezett tudósítások szerint a katasztrófa sokkal nagyobb volt, mint eleinte hitték. Eddig ugyanis tíz ember holttestét találták meg. Minthogy a vonat két kocsi kivételével meggyuladt, nincs kizárva az a lehetőség, hogy több utas elégett. A vonat óránkint hatvan mértföldnyi gyorsasággal haladt s az a vonat, a melylyel összeütközött, szintén mozgásban volt. Az összeütközés oka még nincs megállapítva. Egy utas azt állítja, hogy az idő nem volt kódós és hogy a vonatjelző ember aludt. A sebesültek nevei még nincsenek közzé téve.

— Borzasztó családi dráma. Iszonyu eset történt a napokban Saint-Gyrsur Marineben. Maupert erdész, a nélkül, hogy valakinek szólt volna, vasárnap este fizleti ügyben Coelomiersbe utazott. Neje szerda estig hiába várta s végre kétségbeesve azt hitte, hogy az ura elhagyta. A szerencsétlen asszony erre négy gyermekét pálinkával leitatatta s azután szengázzal megmérgezte őket és önmagát is. Ugyanaz nap este visszatért Maupert. Mikor szobájába lépvé, nejét és gyermekeit halva látta-felszította a szénparázst s ő is megmérgezte magát.

— Rövid hírek. Ujkécskén a múlt hó 28-án Bakos István földműves kis leánya a tüzhely mellett játszott s összeégett. A gondatlan szülőket megfogják büntetni. — Fiuméből Szent László és Báthori, ar Adria társaság legújabb gözősei, e napokban indultak első utjukra Newcastleból Velenczébe. A Szent László Frantsics Bódog hazánkfia, a Báthori Glavan kapitány a parancsnok.

— Amerikai rövidhírek. Az Amerikai Nemzetör legújabb számában egy csomó rövidhírt találunk, melyek a maguk tarkaságában így következnek egymásután: Chinában huszszor annyi köszén van, mint egész Európában. — Japánban mindkét kézzel tanítják írni a gyermekeket. — Amerika népesedése naponként átlag 7000-el gyarapodik. — A billiárdot a franciák találták fel a XV-ik században. — Az indiánok közül — tapasztalat szerint — egyharmad tudósorvadásban hal el. — Közép-Afrikában 10 pakk hajtűért egy asszonyt lehet kapni. — Az Egyesült-Államokban 40,000 kőolajforrás van, melyekből naponta 130,000 hordót töltenek meg. — New-Yorkban 1364 és az egész országban 4201 milliómos van. — Az Egyesült-Államokban 7,470,040 néger van. — Patersonban egy Gibbs nevű fiatal ember fogadásból 100 papír-szivarkát szitt el, anélkül, hogy egy is kihaludt volna. — Paltonban 117 éves korában halt el Stanton Erzsébet asszony. — Az utóbbi 3 év alatt az Egyesült-Államok kormánya 30,000,000 hold földet vásárolt meg az indiánoktól, kiknek még ötször ennyi van birtokukban. — Londonban egy Goodman nevű

ember fogadott, hogy 12 óra alatt 85 szivart szil el s hogy minden szivarból egy hüvelyknyit hagy meg. 42 perccel előbb készen volt a fogadással. — Aspenban (Col.) egy asszony a siami ikrekhez hasonló két fiut szült. Mindkettőnek két karja és lába van, különben pedig a felső testük össze van forrva, fejük azonban egymás ellenében áll. — Az Egyesült-Államok népessége az 1890-diki népszámlálás szerint áll 32,067,880 férfi és 30,554,370 nőből.

Utolsó posta.

— november 3.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Josipovich Géza, Eszterházy Kálmán gróf, Szederkényi Nándor.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Lukács Béla, Szilágyi Dezső, Csáky Albin gróf, Wekerle Sándor, Bethlen András gr.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Irányi Dániel meghalt. Az elhunyt egész életét a hazának szentelte s pusztán hazafiasságával megnyerte a nemzet rokonszenvét. Megérdemli, hogy fájdalomunknak jegyzőkönyvileg adjunk kifejezést, temessük el a ház költségén, tegyünk koporsójára koszorút és szombati temetésén testületileg jelenjünk meg. (Helyeslés.)

Eötvös Károly készséggel hozzájárul az elnök javaslatához. Szóló és pártja többet veszít Irányi elhunytával, mert a jó barát mellett a vezért a törhetetlen elbarátot is veszíti. A fájdalom ezen első pillanatában csak ezeket mondhatja. Az elnök indítványát elfogadja a maga és elvtársai nevében.

Bokross Elek kijelenti, hogy Irányi emlékével szemben pártszempontoknak helyük nincs. Ő készséggel teszi le a maga és pártja nevében a haza elismerés koszorúját Irányi koporsójára. Hozzájárul az elnök indítványához. (Helyeslés.)

Apponyi Albert gr a maga és pártja nevében kijelenti, hogy ők is osztják a ház fájdalomát és örömet járulnak hozzá az elnök indítványához. (Helyeslés.)

Ugron Gábor mint barát és a hazafias munkában hosszú ideig Irányinak társa fájdalommal veszi a hírt. Azon reményének ad kifejezést, hogy amit Irányi nem ért meg, meg fogják érni az élők: az általa képviselt elvek diadalra jutását. Az indítványokat elfogadja. (Helyeslés.)

Elnök: Mintán ellenvetés nem hangzott el, az indítványok elfogadtatnak.

Jelenti, hogy Hieronymi Károly lemondott mandátumáról. Az új választás el fog rendeltetni. Jelenti, hogy Boros Béni és Görgy Béla egészségük helyreállítására 8 heti szabadságot kértek. Megadott. Jelenti, hogy a miniszterelnök átiratot intézett az elnökhöz, tudatta, hogy Szögyény-Marich László eddig betöltött tárcájából való fölmentésével kinevezetett berlini nagykövetté és a király személye körüli miniszterium vezetésével ideiglenesen Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter neveztetett ki. — Tudomásul vétetik.

Lukács Béla közlekedési miniszter bemutatja miniszteriumának 1891. évi működéséről szóló jelentését.

Szell Akos előadó jelenti, hogy a Szakolczán megválasztott Csernátorny Lajos a 30 nap fentartásával igazolandó.

A ház ebben az értelemben határozott.

Neményi Ambrus előadó bemutatja a nagy károly-somkúti vasútra vonatkozó bizottsági jelentést.

Jellinek Arthur előadó bemutatja az igazságügyi bizottság jelentését a sommás eljárásról szóló javaslatra vonatkozólag.

Annak idején napirendre tűzik.

Következik a telekkönyvi betétek szerkesztésére vonatkozó törvény javaslat tárgyalása.

Matuska Péter előadó ismerteti a törvényjavaslatot, kifejtve, hogy a telekkönyvi betétek szerkesztése annyira hiányos, hogy föltétlenül javításra szorul. E javítás célja a törvényjavaslatnak, a melyet elfogadásra ajánl. (Helyeslés.) A törvényjavaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalás során a 9-ik szakasznál Teleszky István államtitkár hosszabb indoklással indítványozza, hogy a 9-ik § első bekezdése kihagyassék s a 10—11-ik §§ közé két új szakasz iktattassék, a mely hatályon kívül helyezi az 1886 évi XXIX. t.-cz. 70-75 és az 1891 16 t.-cz. 17 §-ának utolsó pontját. Nincs kifogása, hogy a most beterjesztett módosítása a bizottsághoz utasíttassék.

Horánszky Nándor kéri hogy a beterjesztett két szakasz az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék.

I. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter: Nincs kifogása ellene, hogy a két szakasz az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék, de ez nem akadályozza azt, hogy a többi szakaszokat ne tárgyalják.

A 11. §-nál.

Holló Lajos örömmel üdvözlí a telekkönyvek rendezésére való törekvést. Konstatálni kívánja azonban, hogy néhány helyen különösen a közbirtokok tekintetében nagy a rendezetlenség. Ha egy ilyen közbirtokosság tagjai közt szét akarná osztani a birtokot, óriási nehézséggel kellene megküzdnie.

Kéri a minisztert, vizsgálja meg az ügyet.

II. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter megnyugtató nyilatkozatot tehet arra nézve, hogy a jászkun kerületek birtokviszonyainak rendezésére nézve, törvényjavaslattal fog a képviselőház elé járulni. (Helyeslés.)

A javaslatot részleteiben is elfogadták. Következik a fogház és elzárásbüntetés végrehajtása- és a pénzbüntetések felhasználására vonatkozó javaslat tárgyalása.

Mandel Pál előadó a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Általánosságban a javaslatot fogadták.

III. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter kéri hogy az első és a 3-ik §§ együtt tárgyalassanak. (Helyeslés.)

Az indítvány elfogadtatott.

IV. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter módosítást terjeszt be az említett szakaszokhoz. Elfogadtatott.

A 4-ik §-nál felszólalt

Wlassics Gyula stílárius módosítást ajánl a szakaszhoz.

V. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter elfogadásra ajánlja e módosítást.

A módosítás azzal a javaslat többi része is részleteiben elfogadtatott.

Következik a törvényhatóságokról szóló törvény némely intézkedésének függőben tartásáról szóló javaslat.

Perczel Dezső előadó a javaslatot elfogadásra ajánlja.

A javaslat elfogadtatott.

A ház holnap déli 12 órakor tart ülést és most szombaton nem lesz ülés, holnap interpelláció is terjeszthető elő.

Horánszky Nándor a ház munkarendjéről kér felvilágosítást.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök utal arra, hogy a még függőben levő két kis javaslat után jön a költségvetés, a Vaskapuszabályozásáról szóló javaslat s az indemnitás.

Horánszky Nándor a tisztviselők fizetését szabályozó javaslat tárgyalására nézve kér felvilágosítást.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök kijelenti, hogy első a költségvetés. Mintán a pénzügyi bizottság sem készült még el, ennek a javaslatnak a tárgyalása egyidőre el fog maradni.

Ugron Gábor a javaslat tárgyalását sürgetik.

Ülés vége déli 12 órakor.

Táviratok.

Az állampénztár kimutatása.

Budapest, november 5. (Saj. tud. táv.) A jelen év harmadik negyedének állampénztári kimutatása ma megjelent. A mult év hasonló negyedénél 4 millióval kedvezőbb volt a pénztárállomány, jóllehet most 9 millióval több volt a kiadás.

Zendülés.

Budapest, nov. 3. (Saj. tud. távirata.) Ma kolerában esti hat óráig 14 beteget és 5 halálozás történt.

Granada, november 3. (Saj. tud. táv.)

Tegnap este zendülés volt, mert a királyné, kit vártak, nem érkezett oda. A lakosság felgyújtotta a diadalkaput, a katonaság állította helyre a rendet.

A kolera.

Budapest, nov. 3. (Saj. tud. távirata.)

November hó 1-ének éjféletől november 2-ának éjfélig 10 megbetegedés és 10 halálozás történt, tehát hat megbetegedéssel kevesebb, ellenben két halálozással több fordult elő.

Békés város kegyelele.

Békés, november 3. (Saját tud. táv.)

Békés városa tegnap tartott rendkívüli közgyűlésében egyhangulag elhatározta, hogy sok éven át volt országgyűlési képviselőjét, Irányi Dánielt saját költségén kívánja temetni és e határozatáról táviratban értesítette is Justh Gyula képviselőt, a párt alelnökét, ki tekintettel a képviselőház mai határozatára, táviratilag köszönetet mondott a város eme áldozatkészségeért és egyuttal értesítette, hogy a temetés a fővárosban fog végbemenni.

A beszenteles holnap d. u. 3 órakor megy végbe Nyiregyházán, melyre a képviselőház egyik tisztviselője is lemegy Nyiregyházára, ki a függetlenségi párt küldöttségével együtt fogja a koporsót Budapestre kísérni.

A temetési szertartást Csávossy Béla, a képviselőház háznagya és Justh Gyula, a függetlenségi párt alelnöke rendezik.

Kéviséöválasztás.

Bodajk, november 3. (Saj. tud. táv.)

A szabadelvű Atzél Béla 1508 szavazatával a függetlenségi Nagy Ignác 702 szavazata ellenében képviselővé választott.

Hieronymi bucsuzása.

Zsombolya, november 3. (Saj. tud. táv.)

Hieronymi Károly ma elbucsuzott választóitól, kiknek szintén ma köszöntött be az új jelölt Reiszig Ede államtitkár.

Közzgazdaság.

— A szüret csaknem kivétel nélkül gyengén fizetett, bár vannak ugyan egyes de csak kisebb vidékek, ahol a szüret meglehetősen eredménytel végződött. A termő terület is nagyon megcsökkent sokkal kisebb most és ha a homokos talajon kiterjedésre nézve tetemesen szaporodtak is a szőlők azokat a peronoszpóra annyira ellepte, hogy csak egy része adott termést.

— Az 1860-ik. államsorsjegyek nyereséghuzása. A főnyereséget 18561 sor. 14 sz nyerte 50,000 frtot 16121 sor. 13 szám nyerte, 25,000 frtot nyert 17666 sor. 18 sz. 10,000 frtot! 15065 sor, 8 sz. 16610 sor 8. sz. 5000 frtst: 2888 sor, 3 sz., 2676 sor, 1 sz., 3938 sor, 15 sz. 6256 sor. 9 sz, 6437 sor, 10 sz, 6437 sor. 13 sz 6941 sor. 13 sz, 6941 sor. 17 sz. 8382 sor 19 sz 9161 sor. 6 sz, 12619 sor. 6 sz 13785 sor 1. sz. 15289 sor. 11 sz, 16337 sor 8 sz. 19418 sor, 4 sz.

Aradi pénzüintézetek forgalmi kimutatásai.

Az aradi polg. takarékpénztár-részv.-társ. forgalmi kimutatása 1892. okt. hóról.

Takarékpénztári betétek.

Álladék mult hó végén	frt 1.080.468.37
Betétel folyó hóban	162.200.75
Összesen	1.231.664.08
Vissza fizetés ugyanezen idő alatt	135.199.12
Álladék folyó hó végén	frt 1.089.464.96

Folyó számla betétek.

Befizetés mult hó végéig	frt 150.240.42
„ folyó hóban	39.218.—
Összesen	199.458.42
Vissza fizetések e hó folyamán	frt 23.135.—
Összes takarékbetét	176.323.42

Kötelező takarékpénztári betételek:

Álladék m. hó végeig	frt	2,407.73
Betétel folyó hóban	frt	124.—
Összesen	frt	2,531.73
Visszafizetések f. hó folyamán	frt	75.35
Álladék f. hó végén	frt	2,456.38
Összes betéti álladék	frt	1,275,254.73

Váltószámítás.

Tárcaálladék múlt hó végén	frt	692,879.09
Leszámitoltatott folyó hóban	frt	240,997.53
Összesen	frt	933,876.62
Beváltatott és visszleszámit. ugyan- ezen idő alatt	frt	318,618.05
Tárcaálladék folyó hó végén	frt	585,258.57

Előlegek értékpapírokra:

Álladék múlt hó végén	frt	281,356.63
Új előlegek folyó hóban	frt	26,279.09
Összesen	frt	307,635.72
Visszafizetés ugyanezen időszakban	frt	22,189.13
Álladék folyó hó végén	frt	285,446.59

Jelzálog-kölcsönök:

Álladék múlt hó végén	frt	718,139.20
Engedélyezett és kifizetve f. hóban	frt	60,190.—
Összesen	frt	787,329.20
Visszafizetés ugyanezen időszakban	frt	5,845.—
Álladék folyó hó végén	frt	781,478.20

Pénzforgalom:

Álladék múlt hó végén	frt	4,583.53
Bevételek folyó hóban	frt	720,557.12
Összesen	frt	725,140.65
Kifizetettek ugyanezen időszakban	frt	702,630.82
Készlet folyó hó végén	frt	22,509.83

Arad, 1892. okt. hó 30-án.

Az aradi polgári takarékpénztár
igazgatósága.Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimu-
tatása 1892. évi október hóra.

Takarékpénztári betételek:

Betét-maradvány múlt hó végéről	frt	1,446,897.25
Folyó hóban betét	frt	187,971.58
Összesen	frt	1,734,868.83
Visszafizetett betét folyó hóban	frt	214,040.44
Betét-maradvány folyó hó végével	frt	1,420,828.39

Váltó-tárca:

Álladék múlt hó végével	frt	624,254.08
Leszámitoltatott folyó hóban	frt	438,357.52
Összesen	frt	1,062,611.60
Beváltatott és forgatott	frt	497,118.86
Marad tárca-álladék f. hó végével	frt	565,492.74

Aradi hitel-egylet:

Álladék múlt hó végével	frt	240,637.37
Folyó hóban adott kölcsönök	frt	2,936.21
Összesen	frt	243,573.58
Törlesztetett folyó hóban	frt	3546.—
Álladék folyó hó végével	frt	240,027.58

Előlegek készítői:

Álladék múlt hó végével	frt	491,979.24
Folyó hóban új előleg adatott	frt	59,133.24
Összesen	frt	551,132.48
Ebből visszafizetett folyó hóban	frt	34,986.52
Álladék folyó hó végével	frt	516,145.96

Jelzálog-kölcsönök:

Álladék múlt hó végével	frt	246,447.—
Új előleg folyó hóban	frt	57,300.—
Összesen	frt	303,747.—
Visszafizetett folyó hóban	frt	1,456.67
Álladék folyó hó végével	frt	302,290.33

Pénztár:

Maradvány múlt hó végével	frt	24,501.58
Bevétel folyó hóban	frt	1,494,622.57
Bevétel összesen	frt	1,519,124.15
Kiadás folyó hóban	frt	1,472,411.50
Pénztármaradvány folyó hó végével	frt	46,712.65

Arad, 1892. okt. 31-én.

Az igazgatóság.

Az aradi takaré- és segélyegylet mint szövet-
kezet forgalmi kimutatása 1892 október
haváról.

Törzsbetételek:

Álladék múlt hó végén	frt	71,542.86
Befizetések folyó hóban	frt	2,552.50
Összesen	frt	74,095.36
Kifizetések folyó hóban	frt	78.50
Álladék folyó hó végén	frt	74,016.86

Leszámitolás-üzlet:

Álladék múlt hó végén	frt	72,381.60
Leszámitoltatott folyó hóban	frt	16,811.—
Összesen	frt	89,192.60
Bejárt folyó hóban	frt	18.99—
Álladék folyó hó végén	frt	70,593.60

Előlegek kölcsönökre és zálogokra:

Álladék múlt hó végén	frt	9,404.50
Előlegeztetett folyó hóban	frt	2,189.—
Összesen	frt	11,593.50
Bejárt folyó hóban	frt	1,990.—
Álladék folyó hó végén	frt	9,603.50

Pénztár-forgalom:

Álladék múlt hó végén	frt	1,550.39
---------------------------------	-----	----------

Bevételek folyó hóban	frt	23,635.92
Összesen	frt	23,186.31
Kiadások folyó hóban	frt	23,427.60
Álladék folyó hó végén	frt	1,758.71

Arad, 1892. okt. 31. Az igazgatóság.

Szeszüzlet.

— November 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 60.50
kicsinyben 51.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve
35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

—Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai.—

Budapest, nov. 3. d. u. 5 óra

Gabona	Faj	Irány- zat	100 kg-ért frt
Buza	bánási	lányha	7.10 — 7.65
	tiszavidéki	„	7.20 — 7.90
	pestvidéki	„	7.15 — 7.85
	fehértói	„	7.15 — 7.85
	bácskai	„	7.20 — 7.75
Rozs	—	lányha	6.40 — 6.60
	—	„	—
Árpa	takarmány	lányha	5.15 — 5.40
	égerni való	„	5.60 — 6.10
Zab	—	szilárd	5.55 — 5.85
Tengeri	bánási	lányha	4.75 — 4.80
	másnémi	„	4.70 — 4.75
Káposzta-repcze	—	szilárd	11.55 — 11.65
Köles	—	szilárd	4.10 — 4.80
Buza	tavaszi	esend.	7.60 — 7.65
	juniusi 1892	„	—
Tengeri	máj.-jun. 1892	esend.	—
	szept.-okt. 1891	„	4.75 — 4.80
Zab	Bpest sz. tavasz	esend.	—
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	esend.	11.55 — 11.65

Hivatalos árfolyamok.

a budapesti áru- és értéktőzsde

Budapest, 1892. november

20 frankos arany (Napoleonkor)	9.58
Német birodalmi márka	58.75
London	119.70
20 márkás arany	11.75

Aradvárosi

színház.

Évadberlet
35. szám.Havibérlet
3. szám.

Pénteken, 1892. évi november hó 4-én:

A bolondok háza.

Bohózat 3 felvonásban. Jacobi V. és Laufs K. után ma-
gyarított: Fáv J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Ormay Gergely, vidéki magánzó	Nyilasi.
Borbála özvegy, a huga	Föllinszóné.
Ida, Borbála leánya	Márkus I.
Mariska, Borbála leánya	Kézy J.
Ormay Béla, mérnök	Bónis.
Radnay Oszkár, festő	Pethes.
Kőfői Kelemen, gazdag utazó	Goth.
Bájlaki Zolna, író	Czirok Róza.
Reszkei Kamill, a „Csalládi otthon” tulajdo- nos igazgatója	Szepesi.
Csipek Jenő, bankhivatalnok	Sziklai.
Csorvás, nyugalmazott kapitány	Csatár.
Kardosné, Reszkei huga	Egyed A.
Lenke, ennek leánya	Tárnoki G.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— November 3. —

Fehér Kereszt szálloda: Ungár Rezső birtokos. Két-
egyháza. Jakabsohn Zsigmond magánzó, Biala. Woltmann
J. magánzó, Berlin. Klein M. magánzó, Gyula. Aistletner
Hugó magánzó, B.-Gyula. Dr. Leibach L. ügyvéd, Buda-
pest. Br. Orsz. Ede, Zombolya. Frankl Lázár magánzó,
Nagyvárad. Schvimer és Spizer kereskedők, Budapest.
Stern és Roth kereskedők, Budapest. Lázár Lajos tiszt-
viselő, Kolozsvár. Burján Dersztely magánzó és neje, Bo-
rocsenő. Schweiger József kereskedő, Belin.

Vass szálloda: Kalmár Adolf kereskedő, Nagyvárad.
Borges Gyula titkár, Arad. Mungyan György ügyvéd, Lu-
gos. Cziffra János birtokos, Budapest.

Nador szálloda: Schön Albert pénztárnok, B.-Csaba.
Nyacsok Sománé birtokosnő, Szarvas. Lövi Izidor keres-
kedő, Szabadka. Mazar Dalma magánzó, Szabadka. Scher
Ede kereskedő, Nagyhalmagy. Fridman Sándor kereske-
dő, Nagyhalmagy. Blau János bérő, Soborsin. Jancsevits
Miklós lelkész, Denta. Fejér Imre birtokos, Mezőberény.
Holtzer A. tal birtokos, Silingia. Br. Bornemisza birto-
kos, Vajdahunyad.

Magyar Korona szálloda: Feldman Izidor kereskedő,
Nagyvárad. Kamonic Ignác postamester, Borosae-

bes. Wallerstein Salamon kereskedő, Magyarát. Krasznér
Antal kereskedő, Nagyvárad. Klein Sámuel keféskedő,
Nagyvárad.

Három Király szálloda: Ferenczy József monteur,
Budapest. Popescu János jegyző, Nadab. Szilbereisz Jó-
zsef kereskedő, Almás-Kamarás.

Arany Kules szálloda: Onya György jegyző, Krokna.
Kohn és Klein kereskedők, Galsa-Kiszindia. Rosenfeld JN
bérő és családja. Illés Albert bérő, Monyásza. Orbán
Lajos bérő, Felvácza.

Vasúti szálloda: Komlós Mór kereskedő, Csermő.
Czimer István mézáró, Szeged. Szabó Antal bérő,
Kecskemét. Hanka Antal juhkereskedő, Lippa.

Felelős szerkesztő: Várhelyi Béla.

Nyíltér.*

Tekintetes szerkesztő ur!

A becses lapjában, valamint a helybeli
többi lapokban is reánk vonatkozólag megje-
lent cikkekre tisztelettel kérjük ezen rövid
válaszunknak becses lapjában helyt adni.

Mindenek előtt konstatáljuk, hogy habár
a v. bíró minket előzetesen letartóztatott is
s a legszigorúbban ejtette meg a vizsgálatot,
amint meggyőződött a panasz alaptalanságá-
ról, azonnal elrendelte szabad lábba helyezé-
sünket.

Nem áll az, hogy Curtutiu Mózes
vádolva volna, arra panaszos czégnak nem
volt bátorsága, tehát nem áll az, amit a lapok
felhoztak, hogy ez ügyben Curtutiu Mózes
fővádlottként szerepelne s kijelentjük, hogy
Curtutiu Mózes ügyvéd ellen sem ezen, sem
más feljelentés avagy vizsgálat folyamatban
nincs, ezt ép úgy tudja czég illetőleg képví-
selőjük mint mink.

Ami pedig a hamis eskü tárgya vonat-
kozik, azt ezezzel és határozottan kijelentjük,
miszerint az egész terjedelmében hamis s en-
nél fogva mi bátran nézünk elébe az ez ügy-
ben hozandó határozatnak, ami nem lehet más,
mint az, hogy a czég, illetőleg annak egyik
tagja ellen hamis vád és rágalmazásért a vizs-
gálat elrendeltetni fog.

Letartóztatásunkra okul más nem szolgál-
hatott, mint az, hogy tisztelettel alant írott
Gombos Szimeon egy szembati napon
Aradra bejövén és a következő vasárnapon is
itt lévén, a szombatról vasárnapra menő éjjel
alant írott Ardeleán Simonnál kapott la-
kást, az iskolai katalógusában pedig az volt
kitüntetve, hogy az nap otthon volt ami ugy
történt, hogy a tanítót az iskolában azon
szombati napon neje helyettesítette. Ezek
azok az alapos gyanúokok amiért letartóztat-
tunk, de amely okok az erőlyes vizsgálat foly-
tán nem csak megszűntek, hanem ártatlansá-
gunk is fényesebben kiderült, minél fogva
mi az ingyenes lakást és élelmezést Pollák ur-
nak átengedve nyíltan várjuk az ez ügyben
hozandó határozatot.

Megjegyezzük még, hogy Pollák Gyula
a panaszos czég egyik tagja kipróbált
mestere az ilyen ügyeknek a mennyiben mint
a Sándor és Pollák volt kereskedelmi czég-
társa is gyakorolta az e féle pénzkezelést,
ugyanis több esetben nyugta mellett vett fel
pénzt a czég adósaitól, amit elszámolni elfe-
lejtett, s a dolgot a beperlésig engedte, mind-
addig t. i. míg az illetők nyugtáikat az üzlet-
ben felmutatták, minek folytán a czégből —
elrendezése után — egész ünnepélyesen ki-
löketett; szerencséjére azonban egy másik ba-
lekre talált, még pedig nagyon gyorsan, gratu-
lálunk neki.

Ezzel tartoztunk magunknak és az igaz-
ságnak s most magunkat az igen tisztelt
szerkesztő urnak ajánlva az olvasó közönség
türelmét kérjük arra, miszerint az ügy feletti
határozatát ezen ügy befdjezéséig függőben
tartani méltóztassék annál is inkább, mivel
mi Pollák Gyulával polemizálni nem akarunk
s így vele szóba sem állunk többé ez uton.

Amidőn tehát az igazság érdekében ezen
soraink közlésére az igen tisztelt szerkesztő
urat tisztelettel kérjük, egyben a többi hely-
beli lapok igen tisztelt szerkesztőit is ez uton
kérjük, miszerint az olvasó közönség tájéko-
zására ez ügyben állását becses lapjaikban
közölni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1892. október 30-án.

Tisztelettel:

Gombos Simon.

Ardeleán Simon.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget
a szerk.

Hirdetmény.

A közeledő országos vásárra való tekintetből, nehogy a cholera járvány lepte helyekről oly áruk hozassanak be, a melyek által a járvány behurcolható, ismételten figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 78384 sz. a. kelt s már 12628 sz. a. hirdetményileg is közzétett alább felserolt, Oroszországból, Németországból, Romániából és Budapestről származó árúknak, mint ragályfógo tárgyának úgy vasutoni, mint más járművekeni behozatala tilos:

1. Rongyok
2. Ocska ruhák
3. Használt ág
4. Használt (mosatlan fehérnemű)
5. Ocska alattságok és kötelek
6. Friss gyümölcs, friss főzelék neműek és friss zöldség

7. Caviar, édes vízi rákok és csigák, osztrigák, s nem elkészített teknősbékák kivéve azon halakat, melyek légmentesen elzárt bádogszelencékben bocsájtattak áruba.

8. Hus egyéb nyers állati termények u: m: kolbász és hurka (kivéve szalámit) nyers azaz friss és nem tökéletesen kiszáradt bőrök tej, vaj, túró és lágy sajt; préselt zsír, nyers haj, szőr, serte amennyiben nem gyártási célra szánt száraz serte, szőr, haj hozatik, toll, friss belek, faggyu, füstölt, sózott, párolt hus, haszva vannak is.

9. Mosatlan gyapju, ezen fogalom alatt értetnek a nyers vagy szárított gyapjas bőrök is, csontok s egyéb nyers állati hulladék, mint szarvak, csülkök, paták s más vágóhídi hulladékok és végül rongyokba göngyölt bármely küldemények mint pamut, selyem és gyapju rongyok, bőrből készült ruhák és ágyneműek, ócska hálók, kaucuk, viaszos vászonból ruhák.

Midőn tehát ezen elősorolt áruk bekoztalanának tilalmáról a jelen hirdetmény útján az érdekelteket értesitem, egyidejűleg tudomásra juttatom, hogy a tiltott áruk a forgalomba hozataltól eltiltani fognak.

Kelt Aradon 1892 évi október hó 27-én, a város kapitányi hivatal mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos.
főkapitány.

13063 | 892

822. 1-3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 78738 sz. a. kelt körrendelete alapján a kolera járvány tovaterjedésének illetve behurcolásának megakadályozása céljából ismételten figyelmeztetem mindazon szállást adókat úgy a nyilvános vendégfogadók: iparos és magán szállótulajdonosokat nemkülömbben mindazon magánosokat kik járványos helyről érkezett idegeneknek, úgy haza térőknek szállást adnak, azok nevére a lakás pontos megjelölése mellett a hatóságnak azonnal bejelentésük mivel a fertőzött helyről érkezettek s a város területén megszálltak, a hatósági orvos által egészségi állapotukról meggyőződést szerzendő, felkeresni és 5 napig tartó orvosi felügyelet alá fognak vétetni.

Megjegyeztetik azonban, hogy az ily egyének az egész idő alatt a mig egészség zavartalan, szabadon járhatnak, lakhelyüket a hatóságnak tett bejelentés után tetszés szerint változtathatják, sőt első telepedési helyöket el is hagyhatják de csak ha új tartózkodási helyöket, annak értesíthetése végett előzőleg tudatja a hol is az orvosi felügyelet folytatattik. A távozó az észlelési időtartamról (5 nap) szülő egészségi bizonyítvánnyal látatják el s köteles új megtelepedési helyén azonnal jelentkezni és a valóságnak megfelelőleg bevallani, hogy a kolera lepte helyről mikor indult el, mely alkalommal a már kiállott orvosi felügyelet, idejéről nyert egészségi bizonyítványt is bemutatni tartozik.

Midőn erről tudomás és megfelelő alkalmazkodásul a város laosságát a jelen hirdetmény útján értesitem, egyidejűleg figyelmeztetem, hogy mindazok, kik a kolera járvány tovaterjedésének illetve behurcolásának megakadályozása végett kiadott jelen s ezzel kapcsolatosan már kiadott rendeleteket megsze-

gik, az 1878 évi V. t. cz. 36 §-a értelmében fognak büntettetni.

Kelt Aradon 1892 évi október hó 20-án, a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

22849 | I. sz.

806 3-3

Pályázati hirdetmény.

Talpfák szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1893. évben mintegy 28,200 darab I-ső és 11,800 db. II-od rangú talpfa fog szükségeltetni, mely 1893. évi február hó 1-től szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben leszen beszállítandó.

Ezen talpfák szállítása a 129381 | 91. szám alatti általános és a tölgy illetve bükk talpfák szállítására nézve fenálló 21987 | 92. sz. különleges szállítási valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközözendő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők.

A részletes pályázati feltételek az üzletvezetőségtől díjmentesen, a szállítási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárról megszerezhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

A talpfák 10%-ának ütközési, 90%-ának pedig közbelső talpfának kell lenni.

Ajánlható tölgy is telítetlen vagy telített bükk talpfa.

Ha telített bükk talpfa ajánlatik, a telítési mód pontosan körülírandó.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy szükségletét tetszése szerint tölgy vagy bükk talpfaival fedezhesse, hogy a kiirt mennyiséget 20%-al felemelhesse vagy leszállíthassa.

Az ajánlatok legkésőbb 1892. évi november 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők, a bánatpénz pedig f. évi november 14-ig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána teendő le.

Arad, 1892. október hóban.

Az üzletvezetőség.

13231 k h 1892 sz.

828 2-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium 61369 | II 884 sz. a kelt intézményének jóváhagyott 12757 | 403 884-ig szabályrendelet alapján azon ház és telektulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda kövezet vagy aszfalt burkolattal ellátva nincs felhívom, hogy telkeik előtt a gyalog járó folyó évi November hó 30-ig terjedő idő alatt 1½ méter szélességben és 15 cm. magasságban homok réteggel akként látassák el, hogy a vízfelfogó árok vagy folyóka felé 5 cm-ternyi eséssel birjon.

Ha a gyalog járó 1½ méternél keskenyebb, fentírt módon egész szélességben homokréteggel beborítandó. Köteles ház és telektulajdonos a gyalog járók mellett elvonnuló vízvezető árkot telke és háza utca vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és mérték szerint kiásatni s azt vízvezető árkokon keresztül a kocsí bejáratnál hidat építeni s azt folyton jókarban tartani.

Kik ezen rendeletnek eleget nem tesznek 2 trtól 25 trtig terjedhető pénzbírsággal büntetettik s ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető mulasztó költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homok szükségletet az erre utaltak a nagyobb vizállás beálta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközöltetett figyelembe vétetni nem fog.

Aradon, 1292. évi október hó 24-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államvasutak bpest-dunabalti üzletvezetősége.

44481 | 92. sz.

797 1-3

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak bpest-dunabalti üzletvezetősége a vonalai részére 1893. évben szükségelt 22600 drb II. rangú tölgy. telített, vagy telítetlen bükk talpfa szállítására mely mennyiségből 15 százalék ütközési talpfa szállítandó, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 1893. évi febr. 1-től, szeptember hó 30-ig egyenlő havi részletekben szállítandók be. A részletes pályázati feltételek szerint készrendő ajánlatok legkésőbb 1892. évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz-körút 62. sz. I. 5. ajtó) a részletes pályázati feltételek értelmében leteendő bánatpénz pedig 1892. évi november hó 14-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtő pénztárána leteendő le.

A részletes pályázati és szállítási feltételek az üzletvezetőségnél betekintheők. A részletes pályázati feltételek a budapest-dunabalti üzletvezetőségtől díjmentesen a szállítási feltételek készpénz lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárból (Andrássy-ut 73. szám) megszerezhetők lévén, feltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével bír.

Budapest, 1892. október hó.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak

133314

Hirdetmény.

A magyar és osztrák vasutakon érvényes közös dijszabási határozmányokhoz (dijszabás I. rész) XI. pótlék életbeléptetése.

A magyar-, osztrák és közös vasutak (a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság kivételével a cs. és kir. Boszna vasut és a banyaluka-dorberlini cs. és kir. katonai vasut vonalainak területén az 1887. évi szeptember hó 1-től érvényes, a gyors- és teherárak, valamint élő állatok, járművek és hullák szállítására nézve közös határozmányokat tartalmazó dijszabáshoz (I. rész) folyó évi november hó 1-én a XI. pótlék lép életbe, mely az áruk szállítására érvényes általános határozmányokra és az áruszállítózásra vonatkozó módosításokat és kiegészítéseket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak dijszabási osztályába valamint a többi részes vasutigazgatóságnál szerezhetők meg, Budapest, 1892. október 10-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága egyszersmind a részes vasutak nevében is.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

23911 szám.

830. 1-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége az 1893. évben és esetleg további 2 éven át saját vonalai részére szükséges csepű, faggyu, jutefonal, finomított ásványkenőolaj, tisztító ásványolaj, ásvány henger kenőolaj, lepárolt ásvány kenőolaj, vulkánolaj, tisztított kender és rézgálicz, továbbá úgy a saját valamint a Miskolczi üzletvezetőség részére szükséges kőolaj szállítását biztosítani óhajtván ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 25-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez nyújtandók be, vagy posta útján küldendők be, a bánatpénz pedig f. év november hó 24-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána teendő le.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamenynyi üzletvezetőségnél megtekinthetők, illetve meg tudhatók. Ezen feltételek az aradi üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltattatnak esetleg kívánatra posta útján is megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamenynyi üzletvezetőségnél ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szerezhetők meg a m. k. államvasutak nyomtatványtárból.

Az általános feltételek ára 25 kr, a különleges feltételeké pedig 15 kr.

Arad 1892 október hóban.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

24599 | III. sz.

849 1—3

Árverési hirdetmény.

Közhirre tetetik, miszerint a kézbesíthetetlen tárgyak, u. m. diszmu, kép vasáru, tölgyfapalló, ruhanemű, varrógép, eczet, essencia, bor, cognac, deszka stb. továbbá a talált és elhagyott tárgyak nyilvános árverése f. év november hó 14-ikén reggeli 9 órától kezdve fog Arad állomásunk teherkiadási raktárában megtartatni.

A t. cz. közönség ezen árveréshez tisztelettel meghívatik.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak. 189564 | 92. A.V. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága pályafentartási célokra már nem használható külföldi ócska vassin eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen sinek a magy. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve kocsiba rakva és hivatalból bemérve bocsátatnak a vevő rendelkezésére.

Az adás-vétel megkötése időpontjában készletben levő mintegy 3800—4000 tonna sin árát a vevő 8 nap alatt befizetni és a sineket a befizetéstől számított 2 hét alatt átvenni köteleztetik, a további mintegy 200—500 tonnára tehát készletek az ócska anyagok eladásáról szóló, alább idézett általános feltételek értelmében legkésőbb 1893. január hó végéig veendőek át.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szabványára, hosszára és minőségére adatnak el, minél fogva az ajánlattevők, ha csak is különleges célokat alkalmassá, vagy bizonyos szelvényű és hosszúságú sineket kívánnak megvenni, ezen kívánásukat az ajánlatban határozottan kijelenteni tartoznak.

Kikötetik, hogy minden ajánló ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad. Ajánlat részmenyiségre is tehető.

Az ajánló a jelen hirdetésben fel nem sorolt feltételekre nézve kötelezőnek elismeri a m. kir. államvasutak az ócska anyagok eladása iránt fennálló 129381 | 91 sz. általános feltételeit, melyeket aláírásával ellátva okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Aláírt feltételek nélkül beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Ezen feltételek 16 kr-ával a nyomtatványtárról megszerezhetők.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár f. számmal és betűvel, végre az idézett feltételek elfogadása világosan kitéendő.

Felhívattak tehát a pályázni szándékozók, hogy kellően lepecsételt, s egy 50 krosz m. kir. bélyeggel ellátott ajánlatukat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska aczél sinek megvételére a 189564 | 92 számhoz“, f. 1892 évi november 24 ikének déli 12 óráig az anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73 sz. II. em. benyújtani sziveskedjenek).

Bánatpénzkép n az ajánlott egységi ár szerint kiszámított értékösszeg 5%-ka november 23-án déli 12 óráig a fő pénztárnknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Az értékpapírok eloadtatnak a budapesti illetve bécsi törzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi utolsó árfolyam szerinti értékben, de nem a névértéken felül: ugyamly értékben számítatnak az óvadéku leteendő értékpapírok is.

Bánatpénz nélkül, ugy szintén elégtelen bánatpénzbe, vagy a határidőn túl tett ajánlatok figyelembe vételre nem számithatnak.

Egyébként a m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből az egyes ajánlatoknak tetszése szerinti részeménységet is engedhessen át, s végre, hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tegessen.

Ha ajánló csak a kiírt mennyiségre vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1892. október hóban.

Az igazgatóság

843—892. gazd. sz.

847 2—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a Kossuth-utczai honvédlaktanyának kibővítésével és átalakításával kapcsolatos munkák elvállalása iránt f. évi november 14-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár a föld és kőműves munkákra nézve 36222 ft 14 kr.

2. az asphalt munkákra nézve 3586 ft 22 kr,

3. a kőfaragó munkákra nézve 852 ft 05 kr,

4. az ács munkákra nézve 11797 ft 78 kr.

5. a cserépfedő munkákra nézve 2586 ft 23 kr,

6. a bádógos munkákra nézve 1675 ft 77 kr,

7. az asztalos, lakatos és mázoló munkákra nézve együttesen 8446 ft 25 kr,

8. a vasmunkákra nézve 3809 ft 88 kr,

9. az üveges munkákra nézve 706 ft 33 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, tervek és költségvetések a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi október hó 31-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső
aljegyző.

836—1892 gazd. sz.

848 2—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke által 1893-ban szükségelt tölgy- és fenyőfanyoműeknek szállítása iránt folyó évi november hó 14-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár árjegyzék szerint.

Bánompénzül leteendő a fenyőfára nézve 50 ft, tölgyfára nézve ugyancsak 50 ft készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi október 31-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső
aljegyző.

M. kir. államvasutak igazgatósága

133893 C. Y. szám.

799 2—3.

HIRDETMÉNY.

(Uj katona menetdíjak életbeléptetése a csatlakozási forgalomban.)

Folyó évi november hó 1-vel a következő díj-szabási pótlékok lépnek életbe:

1.) I. pótlék a f. é. január hó 1-től, a cs.

kir. államvasutak állomásaival való közvetlen személyforgalomban érvényes díjszabáshoz.

2. II. pótlék az Ausztria-Magyarország és Bosznia közötti közvetlen személyforgalomban 1892. évi február hó 1-től fennálló díjszabáshoz.

3.) II. pótlék a szab. osztrák-magyar államvasutárság állomásaival való közvetlen személyforgalomban 1892. április hó 1-től érvényes díjszabáshoz.

Ezen pótlékok megváltoztatott katona menetárakat tartalmaznak. A pótlékok egyes példányai a részes vasutak igazgatóságánál 10 kr-ért kaphatók. Budapest, 1892. október hó 13-án.

Az igazgatóság.

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdájában.

M. kir. államvasutak zágrabi üzletvezetősége

27149 | I.

786 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrabi üzletvezetősége részére az 1892 évben szükséges: 2206 darab I. rangú ütközősi, 12504 darab I. rangú közbelső, továbbá 4515 darab II. rangú ütközősi és 25585 darab II. rangú közbelső tölgy vagy bükk talpfa szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok f. é. november 15-ig a zágrabi üzletvezetőséghez beterjesztendők.

Ajánlható tölgy és telítetlen vagy telített bükk talpfa.

Ha telített bükk talpfa ajánlatik, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

Fentartjuk a jogot, hogy a kiírt szükséglet tetszésünk szerint tölgy vagy bükk talpfa által fedeztessék és hogy a szállításra átengedendő mennyiség tetszésünk szerint 25%-al felemeltesék vagy leszállítsassék.

Az 5% bánatpénz f. é. november hó 14-én a zágrabi üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál leteendő.

A 129381 | 91 általános és a 21987 | 92 sz. különleges szállítási feltételek a nyomtatványtárnál a megfelelő összeg (15 illetve 25 kr) lefizetése mellett szerezhetők meg.

Zágráb, 1892. október 11-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak.

129698 | 42 C. I.

801. 1—3

Hirdetmény.

Magyarvasuti kötelék. (A magánsó küldeményekre fennálló kivételes díjszabás hatályon kívül helyezése)

Álló magánsó küldeményeknél a fuvarlevelenkint legalább 5000 kgr feladása, vagy a szállítási díjnak ezen súly után való fizetése mellett Deés-, Fperjes-, Kocsárd és Mármaros-Szigetről való szállítására 1891. évi július hó 1-től érvényes kivételes díjszabás f. é. november hó 30-tól kezdve hatályon kívül helyeztetik. Helyette ugyanazon kivételes díjszabás fog életbe lépnetni, melynek kiadása annak idején külön fog hirdettni.

Budapest, 1292. október 16-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a részes vasutak nevében.

M. kir. államvasutak bpest-déli üzletvezetősége.

26158 | I. szhoz,

785 1—3

Pályázati hirdetmény.

I. és II. rangú talpfák szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége az 1894. évre szükségilendő mintegy 35700 darab első és 17000 db másodrangú talpfa szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 5 százalékanak ütközősi, 95 százalékanak pedig közbelső talpfának kell lennie. Ajánlható tölgy és telítetlen vagy telített bükk talpfa. Ha telített bükk talpfa ajánlatik, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy szükségletét tetszése szerint tölgy vagy bükk talpfával fedezhesse, hogy a kiírt mennyiséget 25 %-al felemelhesse vagy leszállítsassa.

A talpfák 1893 évi február hó 1-étől szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben szállítandók be.

A pályázati feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők s a budapest-déli üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatnak esetleg posta útján megküldetnek.

A szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségnél de csak készpénz fizetés mellett szerezhetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárban (Budapest, Andrássy-ut 73/75.)

Az általános szállítási feltételek 1 példány 25 kr, a különleges szállítási feltételek 1 példány 15 kr.

Az ajánlatok legkésőbb 1892. évi november 15-én déli 12 óráig nyújtandók be. a bánatpénz pedig november 14-ének déli 12 órájáig teendő le, a budapest-déli üzletvezetőségnél.

Budapest, 1892. október hó 12.

Az üzletvezetőség.